

Arabako Foru Aldundia
Diputación Foral de Álava

Mahastizaintza eta Enologia zerbitzua
Servicio de Viticultura y Enología

ARABAKO ERRIOXAKO MAHASTIEN ETA ARABAKO TXAKOLINAREN EGOERARI **BURUZKO TXOSTENA, 2026-05-20KOA**

Honen bidez, 2026ko kanpaina honen egoerari buruzko txostenak adierazten dira. Bertan, gainbegira da bat ematen zaio aurreko kanpaina amaitu zenetik gaur arte Arabako mahastietan izandako klimatologiari eta egoerari.

2025ko udazkena

Mahats bilketa, kalitate handikoa baina kantitate txikikoa, azkarra izan zen denboran, eta mendeko urrien artean lehorrenetakoa zela esan izan da. Arabako zati handi batean prezitazioak ohikoa baino %30 txikiagoak izan ziren. Arabako Errioxan era oso txikiak izan ziren, ez baitzuten 10 l/m²-era iritsi (Moreda Araban, 6.7; Pagonosen, 8.5)

Temperaturei dagokienez, oro har, hilabete horrek 1,2°C-ko anomalia izan zuen, 1991-2020 serieko batez besteko ohikoaren gainetik, eta horrek esan nahi du 2025ekoa mende honetan izan diren urrik beroenetatik bederatzigarrena izan dela, orain arte beroenak 2022 eta 2023 izan baitira. Temperatura beroekin batera, normala baino intsolazio handiagoak erregistratu ziren.

Azaroan, sasoiaren ohiko prezipitazio eta tenperaturetara itzuli zen, hilabete hezea izan zen eta epel samarra. Hilaren 20an eta 21ean, anekdota bat izan zen: 600 metrotik gorako elurra izan zen.

Abenduan batez bestekoa baino tenperatura altuxeagoak eta ohi baino prezipitazio ugariagoak izan ziren; Moreda Araban, adibidez, 60 l/m² gainditu ziren. Neguko gehiegizko prezipitazio horren erakusgarri da Moreda Araban 135 l/m² inguruko metaketa izan zen. Eskualdean 30-35 eguneko prezipitazioak izan ziren, intentsitate desberdinekoak, depresio atlantiko batzuen iraunkortasun nabarmenaren ondorioz.

2025-2026ko negua

Negua hotz hasi zen urtarilaren hasieran, "Ingrid" ekaitz gogor eta haizetsuaren jarraian izandako "Francis" ekaitz gogorraren eta hotz artikoaren etorreraren ondorioz. Otsaila, aldiz, epela eta hezea izan zen oro har, eta anomalia termiko positibo nabarmenez gain prezipitazio ugari izan ziren, gune batzuetan 90 l/m²-rainokoak izan baitziren jarraian izandako ekaitz gogorren ondorioz, batez ere, hilaren lehenengo bi herenetan. Hilaren

amaieran, aldiz, eguraldi lehorra eta epela izan zen, eta epeltasunak eta erradiazioak lagundu egin zuten, gerora ikusi zen bezala, landareen neguko sorgorraldia goiz eteten.

Martxoan, Arabako Errioxako eskualdeak joera bero eta hezearekin jarraitu zuen, normalean baino prezipitazio egun gehiagorekin eta ugariagoekin. Adibidez, 60 l/m² inguru erregistratu ziren Páganosen. Hilabete horren erdialdera gertakari oso epelak izan ziren, 28 gradura iritsi artekoak, eta hilabete amaiera, berriz, gertakari hotzak. Horren ondorioz, martxoaren hasieran hasi ziren ikusten lehen negarrak.

Martxoaren erdialdetik, mahatsondoa sogorralditik kanpo zegoela, begien gizontzea eta ernetzea ikusi zen lekurik goiztiarrenetan. Aurrerapen hori C egoera fenologikorako 10-15 egunekoa zela kalkula zitekeen, eta inausketa berantiarren batekin txandakatu zen, zikloak atzeratzen saiatzeko. Ez zen arraroa oraindik puztuta zeuden begiak eta jada guztiz irekita zeuden begiak zituzten lursailak ikustea.

2026ko udaberria

Apirilean, prezipitazioei dagokienez, hilaren 11n eta azken astean, hain zuzen, apirilaren 27an, 29an eta 30ean, prezipitazioak eta ekaitz gogorrek kontzentratu ziren, eta egunean 15 l/m² baino gehiago utzi zituzten. Eskualdeko leku askotan 30 l/m²-ko prezipitazioak izatera iritsi zen. Hilabete horretan 75 l/m² ingurukoa izan zen prezipitazio metatua.

Apirilaren 21ean arratsaldean egon zen ekaitz batean izandako txingorrek kalteak eragin zituen guneren batean, baina zorionez kalteak ez ziren oso handiak izan. Maiatzaren 1ean, ekaitz gogor baten ondorioz, Lapuebla de Labarca eta Assa herrien arteko erribera eremuetan ere kalteak izan ziren txingorragatik, baina haiek ere ez ziren handiak izan. Ondoren, egiaztatu ahal izan zen mahastiak behar bezala sendatu direla kalteetatik.

Apirila normala baino epelagoa eta ezegonkorra izan da, eta azken astean prezipitazio ugari izan dira. Horren ondorioz, tradizionalki berantiarrek izan diren eremuetan (E egoera fenologikoa) hosto ernatuak ikus zitezkeen, baita mahats mordo bereziak ere (F egoera fenologikoa), eta 10-15 egun inguru aurreratu ziren egoera fenologikoan. Gaixotasun fungikoei dagokienez, hezetasun ugariaren eta tenperatura igoeren ondorioz, ustiategi askok modu prebentiboan tratatu zituzten mahastiak fungizida sistemikoak erabiltza; are gehiago, aurreko kanpainaren ezohiko hedapenaren ondorioz espora karga handia zegoelako. Hori kontuan hartuta, ustiategi bakar batek ere ez du baztertu tratamenduak emateko aukera euriek hori ahalbidetu dutenean.

Egungo egoera Arabako Errioxan

Mildiua oraindik ez da agertu, baina ugaltzeko baldintza klimatikoak onak direnez, ustiategi asko apirilaz geroztik ari dira laboreak tratatzen, ohi baino hilabete bat baino gehiago lehenago, ondoko ondoko ekaitz gogorrek tratamendurako eskaini dituzten leihoak aprobetxatuz.

Apirilaren amaieran eta maiatzaren lehen astean ekaitz handiak izan ziren, eta lehen hamabostaldian metatutako kopurua aurreko hilabete osoaren baliokidea izan zen. Hori dela eta, pentsatu zen dagoeneko hirugarren esku bat ematea aplikatuta ez zuenari, eta are gehiago azken urteko eragin neurrigabea kontuan hartuta. Deigarria da tratamendu fitosanitario fungizidak aurreratzeko joera. Lehen, maiatzaren amaierara arte ez ziren

hasten, eta gaur egun, apirilaren amaieran hasten dira prebentzioz. Ohar positibo gisa, gaixotasun fungikoak agertzeko hezetasun baldintza egokiak egon arren, apirileko bigarren hamabostaldian tenperatura baxuek, data horietarako anomalia termiko negatiboa izanik, gaixotasunen hedapena geldiarazi dute. Datozen egunetan oso adi egon beharko da infekzio posibleen bilakaerari, izan ere, aste honetarako eta hurrengo asteetarako iragarpen meteorologikoek tenperaturen igoera orokorra iragartzen dute, eta, horrekin batera, gaixotasunak eragiteko probabilitate handiagoa, eta eroritako prezipitazioek ere nola eragiten duten ikusi beharko da, lursailek aurreko aldi osoko hezetasun handia pilatzen baitute.

Martxotik 10 egun baino gehiago aurreratuta zetorren egoera fenologikoaren aurrerapena apur bat gelditu da, azken hilabeteko tenperaturak hotzera egin dutelako. Orain, egoera fenologikoa G da gehienbat eta H-ra igarotzen, lore mordoak garatuta eta berezita. Laster, eta iragarritako tenperaturen igoera ikusita, aurrerapena nabarmena izango da berriz ere, eta loraldia gertatuko da, ekoizpenerako une kritikoa.

Maiatzeko lehen asteburuko ekaitz gogorrekin eta hotzak afekzio fungikoak geldiarazten lagundu duen arren, gomendatzen da, zaintza aktiboarekin batera, prebentzio tratamendu sistemikoak egitea, eta, bereziki, mahasti ekologikoan, kobre edo sufre oinarriko kontaktu tratamenduak erabilia.

Egun, osasun egoera ona da, eta oraingoz ez da onddoak eragindako afekzio esanguratsurik hauteman.

Uztari dagokionez, haren emaitzarako funtsezkoa den aldi bat hasiko da orain: loraldiak eta aletzeak modu erabakigarrian zehaztuko dute mahatsondoen ekoizpen ahalmena. Bestalde, orain arte oso ezegonkorra izan dugun meteorologiak funtsezko zeregina izango du etapa honetan.

Arabako Txakolinaren gaur egungo egoera

Aiara haranean ez zen izozte aipagarriarik izan; izan ere, abenduaren amaierako eta urtarrilaren hasierako egun gutxi batzuetan baino ez zen jaitsi 0 °C-tik. Aipagarria da, anekdotikoa izateagatik, txingorrek eragin apur bat izan zuela Urduñako enklabearen inguruko zonaldeetan, eta, zorionez, zuela kalte handirik eragin. Prezipitazioei dagokienez, otsailean hilaren erdialdean pilatu ziren prezipitazioak, eta martxoan, lehen astean izan ezik, ez ziren oso ugariak izan, eta aldi horretan tenperaturen igoera orokorra ere izan zen, ohi baino beroagoak izan baitziren. Baina martxoaren amaieran eta apiril osoan prezipitazio ugari izan ziren, Kantauri isurialdetik zetozen ekaitz gogorrenatik. Maiatzean, prezipitazioen joerak jarraitu egin du, eta horren ondorioz malda handiko finka batzuetan lanak zailtzen ari dira.

Landareen osasun egoera ona da, nahiz eta mildiu bidezko eraso arinak egon dira, baina hori ohikoena da eremu horretan, izurrite endemikoa baita. Ustiatzekiek fokuen kontrol egokia egin dute. Horretarako, gehienek pestiziden hiru aplikazio egin dituzte, eta, kasu batzuetan, laster laugarren aplikazioa egingo da, dagoeneko egin ez badute, prezipitazioek sortutako hezetasunek izurritearen presio handia eragiten dutelako.

Gaur egungo egoera fenologiko orokortuena G da – mahats mordo bereziak–, eta laster loraldia, izango da, gutxi gorabehera astebeteko epean.

Egun honetatik aurrera eta mahats bilketa egin arte, gorabehera aipagarririk gertatu ezean, Arabako Foru Aldundiaren Mahastizaintza eta Enologia Zerbitzuak mahastizaintzako kanpainaren egoerari buruzko txostenak egingo ditu, gutxi gorabehera 2 astean behin.

Mahastizaintza eta Enologia Zerbitzua

Nekazaritza Saila

Arabako Foru Aldundia